

Warszawa, 12.11.2021

prof. dr hab. Ewa Pisula
Wydział Psychologii
Uniwersytet Warszawski

**Recenzja dorobku naukowego doktor Łucji Bieleninik
w związku z postępowaniem habilitacyjnym na podstawie wniosku
z dnia 11.05.2021**

Informacje ogólne

Dr Łucja Bieleninik uzyskała tytuł zawodowy magistra psychologii w 2008 roku (Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański), zaś stopień doktora nauk społecznych w zakresie psychologii (z wyróżnieniem) w roku 2012 (ta sama instytucja). Na wykształcenie Habilitantki składają się również uzyskany w 2008 r. stopień licencjata w zakresie filologii klasycznej (Uniwersytet Gdański) oraz ukończenie w 2010 r. studiów podyplomowych w zakresie psychologii klinicznej w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

Habilitantka od roku 2018 jest adiunktem w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego. Równocześnie pracuje jako senior researcher w NORCE Norwegian Research Centre AS, w Bergen w Norwegii. Jej doświadczenie zawodowe obejmuje też pięcioletni staż podoktorski w Uni Research Health w Bergen w Norwegii (2012-2017) oraz zatrudnienie w charakterze profesora wizytującego w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego (2013-2014). W ramach stażu podoktorskiego w Uni Research Health w Norwegii Habilitantka koordynowała realizację interdyscyplinarnego projektu Trial of Improvisational Music Therapy's Effectiveness for Children with Autism (TIME-A), do którego jeszcze powrócę, oceniając zgłoszone we wniosku osiągnięcie.

Zainteresowania badawcze dr Bieleninik dotyczą przede wszystkim skuteczności metod niefarmakologicznej interwencji w obszarze zdrowia psychicznego, w tym zwłaszcza muzykoterapii i to przede wszystkim w odniesieniu do dzieci ze spektrum autyzmu oraz dzieci urodzonych przedwcześnie. Nie wyczerpuje to bogatego zestawu zagadnień, jakie w swojej pracy naukowej podejmowała Habilitantka, ale z pewnością te wątki można uznać za wiodące.

Osiągnięcie wskazane we wniosku

Charakterystyka formalna

Osiągnięcie stanowiące podstawę wniosku habilitacyjnego pt. "Efektywność muzykoterapii jako metody wspomagającej interakcje społeczne dzieci ze spektrum autyzmu" to cykl pięciu powiązanych tematycznie artykułów naukowych, opublikowanych w czasopismach z listy JCR (*JAMA – Journal of the American Medical Association, Brain Sciences, Health Technology Assessment, PLOS One i Journal of Music Therapy*). Są to prace zespołowe (od dwóch do ponad dwudziestu autorów), przy czym w trzech z tych tekstów dr Bieleninik jest pierwszą Autorką. W odniesieniu do wszystkich publikacji określony został wkład własny, a informacje zawarte we wniosku oraz zamieszczone w poszczególnych publikacjach nie budzą wątpliwości do istotnej roli Habilitantki w powstaniu cyklu. Publikacje ukazały się w latach 2016-2021. Wszystkie prace opublikowane przed rokiem 2021 znalazły żywy odbiór w środowisku naukowym, były już wielokrotnie cytowane (liczba cytowań podana we wniosku to przy poszczególnych pracach od 4 do 41). Nie ulega więc wątpliwości, że – biorąc pod uwagę wskaźniki bibliometryczne – cykl tworzą prace, które przeszły wymagający proces recenzji, zostały zaakceptowane w cieszących się uznaniem czasopismach i znalazły odzew w obiegu międzynarodowym. W zasadzie te argumenty są wystarczające, żeby uznać ów cykl za spełniający wymagania stawiane dorobkowi habilitacyjnemu (przy dodatkowym stwierdzeniu, że cykl jest spójny i jako całość wnosi nową, wartościową z naukowego punktu widzenia wiedzę). Prace te dotyczą bardzo interesujących zagadnień, dlatego poświęcę kilka słów każdej z nich.

Ocena merytoryczna

Wśród pięciu prac składających się na cykl trzy dotyczą efektywności muzykoterapii improwizacyjnej u dzieci ze spektrum autyzmu, jedna stabilności diagnozy i nasilenia symptomów mierzonych ADOS w czasie, a najnowsza, z roku 2021, funkcjonowania systemu opieki dla dzieci ze spektrum autyzmu w krajach europejskich uczestniczących w projekcie TIME-A. Trzy z tych prac to studia nad skutecznością interwencji, z zastosowaniem wysokich standardów metodologicznych, jedna jest raportem z badania ankietowego przeprowadzonego w dużej próbie pochodzącej w wielu krajów, zaś ostatnia to przegląd systematyczny i metaanaliza odnoszące się do stabilności w czasie diagnozy autyzmu. Każda z tych prac jest wartościowa, a ich wkład do wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, w tym zwłaszcza na temat spektrum autyzmu jest niekwestionowany.

Ujmując rzecz ogólnie, podjęcie się zbadania problematyki znaczenia muzykoterapii we wspieraniu rozwoju dzieci ze spektrum autyzmu, w sposób zgodny ze standardami *evidence-based therapy*, z pewnością zasługuje na uznanie. O możliwości wykorzystania muzyki we wspieraniu rozwoju tych dzieci mówiono niemal od początku zainteresowania autyzmem, dostrzegano bowiem ich wrażliwość na muzykę, gotowość do uczestniczenia w zajęciach muzycznych i komunikacyjną wartość muzyki w przypadku osób o znacznie ograniczonych zdolnościach do komunikacji językowej. W miarę postępu wiedzy stało się jasne, że umiejętnie wykorzystane oddziaływania muzyczne mogą być cennym środkiem użytecznym w terapii, wzbogacającym paletę oddziaływań i wspierającym rozwój społeczny dziecka ze spektrum autyzmu. Nowatorska koncepcja muzykoterapii improwizacyjnej (IMT) stworzyła ramy teoretyczne, zaś zaplanowanie pomiaru efektów tego typu interwencji w sposób zgodny z wysokimi standardami pomiaru efektywności oddziaływań psychospołecznych przeniosły muzykoterapię w odniesieniu do dzieci z autyzmem na zupełnie inny poziom. Dość powiedzieć, że ta forma wspierania rozwoju została sklasyfikowana przez National Autism Center (<https://www.nationalautismcenter.org/>) w bardzo popularnym zestawieniu opartym na analizie wielu tysięcy badań, jako obiecująca (czyli o wstępnie udokumentowanej skuteczności).

Jak już wspomniałam powyżej, doktor Łucja Bieleninik bardzo aktywnie zaangażowała się w TIME – A, pełniąc funkcję koordynatora tego międzynarodowego, wielośrodkowego projektu badawczego (kierownikiem projektu był prof. Christian Gold). Było to pojedynczo zaślepienie randomizowane badanie kliniczne, z udziałem trzech grup dzieci, wobec których podjęto zróżnicowane oddziaływania: IMT o wysokiej intensywności, IMT o niskiej intensywności i opieka standardowa. Było to ogromne przedsięwzięcie (realizowane w latach 2012-16), powiązane z nadzorowaniem pracy zespołu kilkudziesięciu specjalistów (w tym muzykoterapeutów, psychologów, osób prowadzących poradnictwo dla rodzin i kierowników projektu w 15 krajach w nim uczestniczących, nie licząc innych pracowników projektu). W badaniu wzięła udział duża grupa dzieci (N = 364), spełniających określone kryteria włączenia, m.in. wąski przedział wiekowy 4;0-6;11 lat. Zrealizowano pomiary rozwoju społecznego w kilku punktach czasowych, w tym 7 miesięcy po zakończeniu interwencji, oraz manipulowano intensywnością IMT. W badaniach wykorzystano zestaw wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych, umożliwiających pomiar zmian zachodzących w poziomie rozwoju społecznego badanych dzieci. W ramach interwencji dzieci uczestniczyły w sesjach IMT (3 razy lub raz w tygodniu w zależności od wersji terapii), a dodatkowo rodzicom zaoferowano trzy sesje poradnictwa. Szczególnie zadbano o randomizację, co w kontekście ogromnego zróżnicowania indywidualnych charakterystyk rozwojowych u dzieci ze spektrum autyzmu było kluczowe dla powodzenia projektu i zapewnienia

rzetelnej oceny efektów zastosowanych oddziaływań. Projekt stworzył Habilitantce wiele możliwości rozwoju kompetencji badawczych. Zaowocował też szeregiem publikacji, raportujących wyniki badań nad efektywnością interwencji, przeprowadzonych w sposób zgodny ze standardami nauki opartej na dowodach. Te właśnie publikacje w dużej mierze stworzyły cykl zgłoszony we wniosku. Jeszcze raz zaznaczę, że poziom zaangażowania Habilitantki w prace zespołu oraz opracowanie publikacji generalnie nie pozostawiają wątpliwości co do Jej własnego wkładu w naukę w opisywanym obszarze.

Cykl prac rozpoczyna – zgodnie z kolejnością opisu w autoreferacie – badanie pilotażowe, którego wyniki zostały przedstawione w pracy Geretsgger, M., Holck, U., Bieleninik, Ł i Gold, C. (2016), opublikowanej w *Journal of Music Therapy*. W badaniu tym, przeprowadzonym w Austrii, w próbie 15 zakwalifikowanych finalnie dzieci, sprawdzono procedury zaplanowane w pełnej wersji projektu TIME-A. Uzyskano informacje przydatne dla realizacji całego projektu, wskazujące na relatywnie niski poziom wskaźnika włączenia do badania (60%) i konieczność wydłużenia zakładanego czasu rekrutacji, aby możliwe było zebranie odpowiednio dużej grupy. Badanie pozwoliło także na sprawdzenie skuteczności zastosowanej procedury maskowania przynależności badanych do określonej grupy. Udział dziecka w założonych wstępnie trzech sesjach IMT tygodniowo okazał się zbyt dużym wyzwaniem organizacyjnym dla rodzin. Duży, zakończony sukcesem, wysiłek włożono w zapewnienie udziału we wszystkich pomiarach rodzin z dziećmi z grupy kontrolnej (objętych “standardową opieką”), co było niewątpliwym osiągnięciem, biorąc pod uwagę fakt, że te dzieci i rodziny nie były włączone w terapię oferowaną w projekcie i nie odnosiły wynikających z niej korzyści. Interesującym elementem procedury było zaoferowanie tym rodzicom sesji poradnictwa, bo to mogło rzeczywiście skłonić ich do pozostania w projekcie i uczestniczenia we wszystkich pomiarach. W tym pierwszym badaniu sprawdzano również bezpieczeństwo podjętej interwencji. Tak więc, jest to praca, która pokazuje “od kuchni” wstępny etap realizacji złożonego projektu badawczego i ma niewątpliwą wartość dla wszystkich osób zainteresowanych przeprowadzaniem podobnych interwencji oraz sprawdzaniem ich skuteczności. Opublikowanie tych danych uważam za ważne, choć zostały one zebrane w małej grupie dzieci. Wartościowe są również wyniki wskazujące na różnice w trendach zmian odnotowanych w pomiarze dwoma narzędziami: ADOS oraz SRS. Są to narzędzia powszechnie stosowane nie tylko w projektach naukowych dotyczących spektrum autyzmu, ale też praktyce diagnostycznej oraz – szerzej – klinicznej (tj. także w celu monitorowania zmian w funkcjonowaniu). Przedstawiona w pracy interpretacja tych różnic jest trafna (m.in. podkreśla znaczenie osoby oceniającej dziecko, tj. czy jest to psycholog, czy rodzic). Uzasadniona jest też konkluzja wskazująca na zróżnicowanie trajektorii rozwojowych dzieci w spektrum autyzmu i znaczenie tego faktu w pracach mierzących efektywność interwencji. Żałuję,

że w tym badaniu nie uwzględniono wskaźników poziomu rozwoju umysłowego badanych dzieci, a także szeregu innych informacji na ich temat (np. współwystępowania z autyzmem innych zaburzeń rozwoju czy problemów medycznych). Biorąc pod uwagę ogromne zróżnicowanie populacji osób ze spektrum autyzmu w zakresie m.in. poziomu rozwoju umysłowego, zdolności językowych, współwystępowania innych problemów, podanie tych informacji byłoby przydatne. Być może pozwoliłyby one lepiej zrozumieć zróżnicowaną odpowiedź na zastosowaną interwencję. Generalnie jednak jest to tekst, który pokazuje kolejne kroki i elementy procedury w badaniach RCT oraz dylematy, z jakimi stykają się badacze w przypadku klinicznych interwencji psychospołecznych wobec dzieci ze spektrum autyzmu. Jego wartość wykracza wg mnie poza konkretny rodzaj oddziaływań (w tym wypadku IMT), choć oczywiście dostarczył on informacji przede wszystkim na temat tej formy terapii. W przypadku tego badania udział Łucji Bieleninik polegał na nadzorze nad przebiegiem badania, przygotowaniu wyników do analiz, interpretacji analizy statystycznej i analizie krytycznej maszynopisu.

Tekst nr 2 (kolejność przyjęta w autoreferacie, także kolejność chronologiczna), to opublikowany w 2017 roku artykuł mający 21 autorów, wśród których Łucja Bieleninik jest pierwszą autorką: "Effects of Improvisational Music Therapy vs Enhanced Standard Care on Symptom Severity Among Children With Autism Spectrum Disorder". Tekst ukazał się w JAMA-Journal of the American Medical Association. Jest to wg mnie najważniejszy artykuł przedstawionego cyklu, opublikowany w najbardziej prestiżowym czasopiśmie, mający już niemałą liczbę cytowań (41 w dniu składania wniosku). Zostały w nim zaprezentowane wyniki badania, w którym ocenie poddano efektywność IMT we wspieraniu interakcji społecznych dzieci ze spektrum autyzmu. Z informacji dotyczących wkładu poszczególnych autorów (str. 534 tekstu) wynika, że Habilitantka uczestniczyła w zbieraniu, analizach i interpretacji wyników oraz przygotowywaniu manuskryptu. Nieco rażąco jest używanie w autoreferacie formy pierwszoosobowej "To międzynarodowe badanie **przeprowadziłam** na grupie (...)" (str. 13 autoreferatu) czy "**założyłam**, że interakcje (...)" (str. 14). W przypadku pracy zespołowej taka forma nie oddaje zapewne istoty rzeczy, a nie jest niezbędna, żeby móc docenić wkład Habiliatntki. Badanie zostało przeprowadzone w sposób zgodny z wysokimi standardami obowiązującymi w obszarze pomiaru efektywności interwencji. Wiele elementów nawiązywało do opisanego powyżej badania pilotażowego. Wyniki generalnie nie potwierdziły oczekiwań dotyczących pozytywnego wpływu IMT na rozwój dzieci ze spektrum autyzmu w zakresie interakcji społecznych (mierzonego ADOS i SRS), ani też znaczenia intensywności IMT w kontekście zmian w funkcjonowaniu. W interpretacji wyników Autorzy zwracają uwagę na złożoność problematyki (i takich elementów procedury, jak czas trwania interwencji, liczba sesji, możliwość wychwycenia

zmian w pomiarze ADOS i SRS, czyli poziom czułości tych narzędzi w odniesieniu do zmian w zachowaniu następujących w relatywnie krótkim okresie czasu itd.). Istotne znaczenie dla wyników miał zapewne fakt, że zaplanowana forma terapii (zwłaszcza liczba sesji wymagających od rodziny przywiezienia dziecka w określone miejsce) wiązała się z nadmiernymi wymaganiami organizacyjnymi, którym wiele rodzin nie było w stanie sprostać. Autorzy wspominają o tym w dyskusji, ale wg mnie ten element powinien przede wszystkim służyć wyciągnięciu wniosków na przyszłość i takiemu planowaniu oddziaływań, żeby interwencja była realistyczna. Cóż bowiem z tego, że założymy najznakomitszy potencjalnie scenariusz, jeśli nie będzie on mógł zostać zrealizowany. Opublikowanie wyników tego badania jest z pewnością bardzo ważne – to jedna z tych sytuacji, gdy brak potwierdzenia oczekiwanych efektów zastosowanej interwencji jest nie mniej ważny niż ich udokumentowanie.

Trzeci tekst, również opublikowany w 2017 roku, to praca: Crawford, M.J., Gold, C., Odell-Miller, H., Thana, L., Faber, S., Assmus, J., Bieleninik Ł., (...) pt. *International multicentre randomised controlled trial of improvisational music therapy for children with autism spectrum disorder: TIME-A study*, opublikowana w "Health Technology Assessment". Łucja Bieleninik zajmuje siódmą pozycję wśród siedemnastu autorów. Jej rola w tej akurat pracy była relatywnie skromna i polegała na współkoordynowaniu międzynarodowego badania oraz komentarzach w manuskrypcie. W badaniu podjęto próbę ustalenia, w jakich grupach klinicznych dzieci ze spektrum autyzmu IMT może być skuteczna w kontekście poprawy ich funkcjonowania w zakresie interakcji społecznych. Pod uwagę wzięto m.in. wiek, płeć dziecka, typ diagnozy w obrębie spektrum i zdolność do komunikacji werbalnej, czyli właśnie te czynniki, o braku uwzględniania których pisałam w odniesieniu do pierwszej pracy w cyklu. Uzyskane informacje zdecydowanie wzbogaciły wiedzę na temat skuteczności IMT uzyskaną w wymienionej powyżej pracy opublikowanej w JAMA. Wskazały, że w przypadku chłopców z diagnozą autyzmu, o inteligencji poniżej przeciętnej i przy co najmniej 15 sesjach terapeutycznych IMT jest efektywna. W tym badaniu uzyskano też interesujące informacje na temat znaczenia udziału dziecka w tej formie muzykoterapii dla dobrostanu rodziców. Także w opisie tego badania w autoreferacie razi pierwszosobowa forma ("Założyłam, że uczestniczenie dziecka..." - str. 20) w sytuacji, gdy – jak Habilitantka sama podaje – Jej rola w tym akurat tekście nie była wiodąca.

Tekst 4: Bieleninik, Ł., Posserud, M.-B., Geretsegger, M., Thompson, G., Elefant, C., & Gold, C. (2017). Tracing the temporal stability of autism spectrum diagnosis and severity as measured by the Autism Diagnostic Observation Schedule: A systematic review and meta-analysis, opublikowany w PLoS ONE. Łucja Bieleninik była pierwszą autorką i miała znaczący wkład w powstanie koncepcji tego tekstu i jego opracowanie.

Jest to interesujący artykuł, który przyniósł wartościowe informacje na temat użyteczności jednego z najbardziej popularnych narzędzi w diagnostyce autyzmu, elementu tzw. złotego standardu - ADOS, w pomiarze dynamiki zmian w zakresie symptomów zaburzeń ze spektrum autyzmu na przestrzeni czasu. Zespół sześciu badaczy, pod kierunkiem dr Bieleninik, opracował przegląd systematyczny i metaanalizę, przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi standardami. W metaanalizie uwzględniono 40 badań. Tu również Autorka podkreśla swoje zaangażowanie, używając w autoreferacie formy pierwszoosobowej “przeprowadziłam dwie oddzielne metaanalizy (...)” (s. 22). W odniesieniu do prac zespołowych nie jest to wg mnie poprawna formuła i jest tu zupełnie zbędna – nie mam wątpliwości co do wkładu Habilitantki. Wyniki tej pracy są ważne dla badaczy, potwierdzają wartość wyników skalibrowanych w diagnozie. Odnotowanie, że w około 18% przypadków osób ze spektrum autyzmu diagnoza nie była stabilna w czasie, to ważny argument na rzecz konieczności uwzględniania w diagnozie wielu narzędzi i wieloaspektowej oceny rozwoju i funkcjonowania dziecka. Ciekawe jest spostrzeżenie Habilitantki (str. 25 autoreferatu), odnoszące się do różnic w spostrzeganiu autyzmu przez klinicystów – diagnostów oraz terapeutów – praktyków. Podzielam pogląd na temat różnic w ujmowaniu stabilności symptomów w różnych obszarach badań nad spektrum autyzmu. Dotykamy tu zresztą istotnego zagadnienia definiowania obecności symptomów i pomiaru ich nasilenia u osób ze spektrum oraz sposobu ujmowania kryteriów diagnostycznych w kolejnych wersjach systemów klasyfikacyjnych.

Ostatnia, najnowsza praca w cyklu, to artykuł, którego autorami są Ł. Bieleninik i C. Gold (2021): Estimating components and costs of standard care for children with autism spectrum disorder in Europe from a large international sample, opublikowany w *Brain Sciences*. Ta praca ma inny charakter od poprzednich i można chyba zaryzykować stwierdzenie, że zaprezentowane w niej informacje zostały zebrane niejako “przy okazji” projektu TIME-A. Nie zmienia to faktu, że warto było je opublikować. Dotyczą one form i kosztów terapii otrzymywanych przez dzieci w krajach uczestniczących w projekcie. Biorąc pod uwagę liczbę tych krajów i ich zróżnicowanie społeczne, kulturowe, geograficzne, jest to z pewnością temat interesujący, a z badania płyną wnioski dla praktyki klinicznej i polityki społecznej. Dane zebrano na temat 357 dzieci uczestniczących w projekcie, z 5 krajów europejskich (wliczono do nich Izrael) oraz 4 krajów spoza Europy. Z tekstu tego można się m.in. dowiedzieć, jaka była przeciętna liczba godzin otrzymywanej terapii, jakie były formy tej terapii i jej koszty. Podobne informacje były publikowane w kilku innych pracach (m. in. prezentujących wyniki projektu ASDEU), jednakże włączenie takiego zestawu krajów z pewnością przyniosło nowe elementy. Mam wątpliwość co do reprezentatywności zbadanych grup i ich szczególnej selekcji w ramach projektu IMT. Jest to jednak wątpliwość, która w podobnym stopniu dotyczy

innych publikacji w tym obszarze, w żadnej z nich bowiem nie można mówić o próbach reprezentatywnych. Wartością pracy jest m.in. określenie predyktorów kosztów terapii ponoszonych przez rodziców/opiekunów.

Podsumowując, cykl przedstawiony jako podstawa wniosku jest zogniskowany wokół zagadnień terapii dzieci ze spektrum autyzmu. Trzy prace dotyczą IMT jako szczególnej metody terapeutycznej, wspierającej rozwój w zakresie interakcji społecznych, jedna stanu dotychczasowej wiedzy na temat stosowania ADOS w pomiarach dynamiki zmian w zakresie symptomów zaburzeń ze spektrum autyzmu, a kolejna – stosowanych form terapii i ich kosztów. Cykl ten stanowi całość; może nie nadzwyczajnie spójną w kategoriach eksploracji ściśle określonych tez, ale niewątpliwie połączoną wspólnym trzonem. Dostarcza wielu interesujących informacji, dowodzi wysokich kompetencji autorów, wśród których Łucja Bieleninik odegrała istotną rolę. W mojej opinii cykl ten stanowi mocną podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Dorobek naukowy – charakterystyka ilościowa i naukometryczna

Habilitantka już w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora opublikowała szereg prac (trzy artykuły w czasopismach wydawanych w Polsce, 7 rozdziałów w pracach zbiorowych, w języku polskim i angielskim, we współautorstwie). Z materiału zebranego po doktoracie opracowała w 2012 roku monografię "Dzieci przedwcześnie urodzone w percepcji matek" (Wyd. Harmonia Universalis), 8 rozdziałów w pracach zbiorowych (krajowe wydawnictwa akademickie, Wyd. Naukowe Scholar, Harmonia Universalis), a także współredagowała dwie monografie zbiorowe. W latach 2013-2021 opublikowała też 28 artykułów w czasopismach naukowych (plus 5 wchodzących w skład zgłoszonego cyklu). Zestawienie liczbowe publikacji przedstawia poniższa tabela.

Typ publikacji	Łączna liczba	W tym prace pierwszoautorskie Habilitantki
Rozdziały w monografiach naukowych	15 (w tym 8 z materiału po doktoracie)	9
Artykuły w czasopismach naukowych (poza cyklem zgłoszonym jako osiągnięcie)	28 (w tym 25 z materiału po doktoracie; bez abstraktów konferencyjnych)	10
Monografie	1	1
Prace wskazane jako podstawa wniosku habilitacyjnego	5	3

Prace opublikowane na podstawie materiału zebranego po doktoracie ukazały się w wielu wysoko cenionych w środowisku naukowym czasopismach, np. *Pediatrics*, *Cochrane Database of Systematic Reviews*, *BMJ Open*, *Aging & Mental Health*, a także *Frontiers in Psychology*, *International Journal of Environmental Research and Public Health* oraz czasopismach polskich (m.in. *Polish Psychological Bulletin*, *Roczniki Psychologiczne*, *Polskie Forum Psychologiczne* czy *Health Psychology Report*).

Analiza cytowań w bazie Scopus wskazuje, że prace Habilitantki są widziane, czytane i cytowane przez autorów znajdujących się w tej bazie, co dobrze świadczy o Jej aktywności naukowej. W chwili sporządzania opinii baza Scopus wykazała 343 cytowania (Habilitantka podaje we wniosku wg Web of Science, w momencie składania wniosku, 208 cytowań) oraz indeks Hirscha H-index = 8 (w momencie składania wniosku wg Web of Science 7).

Podsumowując, wskaźniki liczbowe pokazują niezbicie, że jest to dorobek znaczny, świadczący o dużej aktywności badawczej i naukowej Habilitantki. Wartość merytoryczna tych prac również jest niewątpliwa. Wyróżnić można wśród nich kilka wiodących wątków tematycznych, wskazujących jednak łącznie na spójność zainteresowań naukowych Habilitantki. Znaczna część prac dotyczy dzieci przedwcześnie urodzonych, w tym – zwłaszcza w ostatnich latach – znaczenia muzykoterapii w odniesieniu do tej grupy. Zagadnieniom tym poświęcona została monografia zbiorowa, którą dr Bieleninik współredagowała (*Muzykoterapia dzieci przedwcześnie urodzonych i ich rodzin: teoria i praktyka*. Warszawa: Scholar, 2020), a także wiele artykułów opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych. Druga grupa prac dotyczy muzykoterapii w odniesieniu do innych grup niż dzieci ze spektrum autyzmu czy przedwcześnie urodzone, jak np. osoby ze schizofrenią (znakomity przegląd systematyczny opublikowany w cieszącym się uznaniem *Cochrane Database of Systematic Reviews*), osoby z demencją (również przegląd systematyczny i metaanaliza). Trzecia – najmniejsza – grupa odnosi się do najmniej spójnej problematyki. Są to prace dotyczące różnorodnych zagadnień klinicznych i z zakresu psychologii zdrowia, głównie prace badawcze lub przeglądowe, na bardzo dobrym poziomie.

Również liczba wystąpień konferencyjnych, zarówno w ramach konferencji międzynarodowych (17 wystąpień), jak i krajowych (30) wskazuje na dużą aktywność Habilitantki. Wygłosiła Ona lub współprzygotowała siedem wykładów na zaproszenie, przewodniczyła sesjom konferencyjnym, była członkinią komitetu naukowego konferencji, a także przewodniczyła Komitetowi Organizacyjnemu X Kongresu Psychologii Zdrowia i uczestniczyła w organizacji innych konferencji.

Habilitantka ma także niemałe doświadczenie związane z realizacją projektów badawczych. O Jej istotnej roli w projekcie TIME-A kilkakrotnie wspomniałam powyżej. Aktualnie dr Bieleninik kieruje polską częścią międzynarodowego projektu pt. *Longitudinal study of music therapy's effectiveness for premature infants and their caregivers: International randomized trial* (LongSTEP). Była też jedną z wnioskodawczyń tego projektu i odgrywa istotną rolę w zespole nadzorującym przebieg badań. Ponadto kierowała m.in. rocznym projektem *Music Therapy for Preterm Infants and Their Parents: A Meta-analysis* (Finansowanie POLYFON Knowledge Cluster for Music Therapy) oraz projektem w ramach działalności badawczej w ramach Jej macierzystego Uniwersytetu, dotyczącym dzieci przedwcześnie urodzonych.

Doktor Bieleninik jest członkiem Rady Naukowej "Health Psychology Report". Przygotowuje recenzje dla wielu czasopism. Redagowała numer specjalny "Health Psychology Report" pt. „Music, Music Therapy and Health”, a także współredagowała w tym czasopiśmie numer specjalny pt. „Health and well-being across life span” oraz numer specjalny czasopisma International Journal of Environmental Research and Public Health pt. “Anxiety, Depression and Stress in Pregnancy: Effects of Women” i dla tego samego czasopisma numer pt. „Auditory Experience, Music and Voice across the Perinatal Period: Innovations in Theory, Research and Clinical practice”.

Za swoją działalność naukową była wielokrotnie nagradzana. Otrzymała m.in. stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla młodych naukowców w 2019 r., Nagrodę Prezesa Polskiej Akademii Nauk im. Andrzeja Malewskiego w 2018 r., Nagrodę Oddziału PAN w Gdańsku dla młodych naukowców za najlepszą pracę twórczą w kategorii nauk medycznych opublikowaną w 2017 r., a w 2012 roku za monografię „Dzieci urodzone przedwcześnie w percepcji matek” dostała Nagrodę Teofrasta w kategorii najpopularniejszą książkę psychologiczną roku wybraną przez czytelników czasopisma „Charaktery”.

Podsumowując, aktywność badawcza Habilitantki jest imponująca. Znajduje to wyraz w liczbie publikacji, w tym w bardzo dobrych czasopismach, liczbie prezentacji konferencyjnych i realizowanych projektów. Również wskaźniki w postaci liczby cytowań i indeksu Hirscha są wysokie.

Doświadczenie dydaktyczne, aktywność organizatorska

Doktor Łucja Bieleninik ma doświadczenie dydaktyczne. Prowadzi różne rodzaje zajęć: wykłady i ćwiczenia, w języku polskim i angielskim. Problematyka tych zajęć mieści się głównie w obszarze psychologii rozwoju, psychologii klinicznej i diagnozy

psychologicznej. Habilitantka wypromowała (do czasu złożenia wniosku) 8 magistrów psychologii, 8 kolejnych prac było w toku. Była również promotorem pomocniczym w dwóch przewodach doktorskich.

Wniosła znaczący wkład w modyfikację programu zajęć z przedmiotów na kierunkach psychologia i socjologia w ramach Programu Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego (POWER) na Uniwersytecie Gdańskim, będąc liderką konsorcjum autorskiego projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działa także na rzecz środowiska psychologów. Była Członkiem Zarządu Gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (w latach 2012-2015). Pracowała w komitetach organizacyjnych wielu konferencji. Generalnie Jej aktywność organizatorska była relatywnie skromna, wyraźnie był to obszar o mniejszym znaczeniu w działaniach podejmowanych przez Habilitantkę. Nie wpływa to na ocenę całości wniosku i odnotowuję informacje nt. tej aktywności dla porządku.

Konkluzja

Stwierdzam, że osiągnięcia zawodowe dr Łucji Bieleninik, zwłaszcza Jej osiągnięcia naukowe, w tym cykl artykułów pt. "Efektywność muzykoterapii jako metody wspomagającej interakcje społeczne dzieci ze spektrum autyzmu" stanowią, w świetle kryteriów określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z późniejszymi zmianami, art. 219, absolutnie wystarczającą podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.